

LEKCJA 2

Temat: „Pieszcy uczestnikiem ruchu drogowego”

Pieszcy jest uczestnikiem ruchu drogowego, podobnie jak są nimi kierujący, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze.

Formy realizacji (proponowany przedmiot, ścieżka itp.):

- godzina wychowawcza,
- technika.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- rozumie podstawowe określenia dotyczące ruchu drogowego,
- zna i stosuje podstawowe zasady ruchu drogowego - korzysta z drogi wyposażonej w chodniki oraz bez ścieżek dla pieszych,
- zna podstawowe znaki drogowe dotyczące pieszych,
- umie przekraczać jezdnię z wyznaczonymi przejściami i bez,
- zna drogę hamowania pojazdów,
- potrafi ocenić prędkość pojazdu i drogę pokonywaną w zależności od jego prędkości,
- zna znaczenie świateł sygnalizatora,
- potrafi prawidłowo ubrać się i oznakować elementami odblaskowymi,
- umie oceniać zagrożenia bezpieczeństwa na drodze.

Metody nauczania:

- rozmowa nauczająca,
- pogadanka,
- dyskusja dydaktyczna – burza mózgów,
- praktyczna rysunkowa.

Pomoce dydaktyczne:

- foliogramy nr 4 – 5,
- artykuły prasowe,
- materiały pomocnicze dla nauczyciela i dla ucznia,
- tablice ze znakami drogowymi,
- kodeks drogowy.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa – jednolita,
- praca z tekstem.

PLAN ZAJĘĆ:

1. Czynności organizacyjne i pogadanka wprowadzająca.
2. **Pieszy, czyli kto?** Nauczyciel rozdaje uczniom kartki oraz zapoznaje ich z materiałem pomocniczym nr 1, a następnie poleca naszkicować osoby będące pieszymi. Szkice przypina na tablicy i ewentualnie wspólnie z uczniami odrzuca błędne.
3. **Korzystanie z drogi przez pieszych. Indywidualne korzystanie z dróg. Jaka jest główna zasada korzystania przez pieszych z dróg?**
Nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Uczniowie wykonują **ćwiczenia 1 i 2**. Na rysunku grupa zgodnie z poleceniem nauczyciela rysuje pieszych idących indywidualnie, zorganizowaną kolumnę pieszych, kolumnę pieszych idących nocą, grupę pierwszaków idących na wycieczkę do lasu.
Grupy wywieszają rysunki i uzasadniają, dlaczego w tym miejscu narysowali pieszych.
Nauczyciel poprawia i uzupełnia wypowiedzi.
4. **Przekraczanie drogi przez pieszych.**
  - a) Uczniowie podzieleni na grupy odgrywają scenkę przechodzenia przez przejście dla pieszych oznakowane bez sygnalizatora. Na podłodze rysują pasy wyznaczające przejście, jeden uczeń prezentuje prawidłowy sposób przechodzenia, drugi komentuje jego zachowanie. Ćwiczenie powtarza grupa inscenizująca przejście z sygnalizacją świetlną.
  - b) Omawiają sposób przekraczania przez pieszych drogi wyposażonej w oznaczone przejście dla pieszych z sygnalizacją świetlną.
  - c) Omawiają sposób przekraczania przez pieszych drogi z przejściem oznaczonym, lecz bez sygnalizacji.
  - d) Korzystając z rysunku drogi opisują przekraczanie drogi w razie braku wyznaczonych przejść.
5. **Nagłe wtargnięcie na jezdnię**
  - a) Nauczyciel omawia z uczniami ilustracje prezentujące pozytywne i negatywne zachowania ludzi na drodze (**ćwiczenie 3**). Uczniowie wymieniają i uzasadniają zabronione zachowania pieszych.
  - b) Nauczyciel nawiązuje dyskusję zadając pytanie, kiedy pieszemu wolno wejść na przejście dla pieszych. Wspólnie dokonują oceny prędkości i odległości pojazdów i analizują drogi hamowania pojazdów jadących z różnymi prędkościami i po różnych nawierzchniach oraz drogi hamowania różnych pojazdów (różna masa) jadących z tą samą prędkością (**materiał pomocniczy dla nauczyciela nr 4, foliogram nr 4 i 5**) oraz omawiają spostrzeżenia własne uczniów.

Podsumowanie – kiedy pieszemu wolno wejść na przejście dla pieszych, by uniknąć nagłego wtargnięcia na jezdnię oraz by przejście przez nią było bezpieczne, omówienie rysunku z zadania 3 oraz wykresu – droga pokonywana w ciągu jednej sekundy przez pojazd jadący z różnymi prędkościami (materiał pomocniczy dla nauczyciela nr 4).
6. **Ubiór i elementy odbłaskowe, a bezpieczeństwo pieszych na drodze.**
Nauczyciel poleca – „obejrzyjmy nasze wieczorne lub nocne zdjęcia i spróbujmy rozpoznać osoby, szczegóły – prawda, że jest to trudne?”
Jeżeli w klasie (pracowni) można zrobić zaciemnienie, to uczniowie przeprowadzają doświadczenie rozpoznając osoby i szczegóły ubrania, uczniów ubranych w jasne i ciemne stroje oraz zaopatrzonych w elementy odbłaskowe. Dyskusja o skuteczności elementów odbłaskowych.
7. **Praca domowa:** ćwiczenie 4.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 3

PRZEKRACZANIE DROGI PRZEZ PIESZYCH

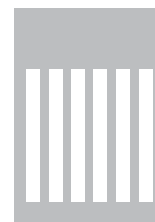
Przejście oznaczone bez sygnalizacji.

Piesi winni przekraczać drogę na przejściu dla pieszych, które stanowi powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi.

Jeżeli na drodze znajduje się przejście nadziemne lub podziemne dla pieszych, pieszy jest obowiązany korzystać z niego. Pieszy, przechodząc przez jezdnię lub torowisko, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność, korzystać z przejścia dla pieszych. Pieszy znajdujący się na przejściu ma pierwszeństwo przed pojazdem.

Samo przekraczanie drogi na przejściu (oznaczonym znakiem P-10 i D-6a) odbywa się według następujących zasad:

- zatrzymanie na skraju chodnika,
- spojrzenie w lewo,
- spojrzenie w prawo,
- ponowne spojrzenie w lewo,
- przejście przez jezdnię – gdy droga wolna,
- ponowne spojrzenie w prawo na środku jezdni, by upewnić się czy nie nadjeżdża pojazd i równym krokiem przejście dalej.

Bardzo ważną rolę odgrywa tu kształtowanie umiejętności właściwej oceny prędkości pojazdu i świadomość, jaką drogę przebywa przy tych prędkościach, po to, by właściwie ocenić, czy droga jest wolna.

Gdy odległość od przejścia przekracza 100 m dozwolone jest przechodzenie przez jezdnię poza przejściem dla pieszych. Jeżeli jednak skrzyżowanie znajduje się w odległości mniejszej niż 100 m od wyznaczonego przejścia, przechodzenie jest dozwolone również na tym skrzyżowaniu.

Takie przechodzenie przez jezdnię poza przejściem dla pieszych jest dozwolone tylko pod warunkiem, że nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub utrudnienia ruchu pojazdów. Pieszy jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa pojazdom i do przeciwległej krawędzi jezdni iść drogą najkrótszą, prostopadle do osi jezdni.

Na obszarze zabudowanym, na drodze dwujezdniowej lub, po której kursują tramwaje po torowisku wyodrębnionym z jezdni, pieszy przechodząc przez jezdnię lub torowisko jest obowiązany korzystać tylko z przejścia dla pieszych.

Przechodzenie przez torowisko wyodrębnione z jezdni jest dozwolone tylko w miejscu do tego przeznaczonym.

W przypadku, gdy wysepka dla pasażerów na przystanku komunikacji publicznej łączy się z przejściem dla pieszych, przechodzenie do i z przystanku jest dozwolone tylko po tym przejściu.

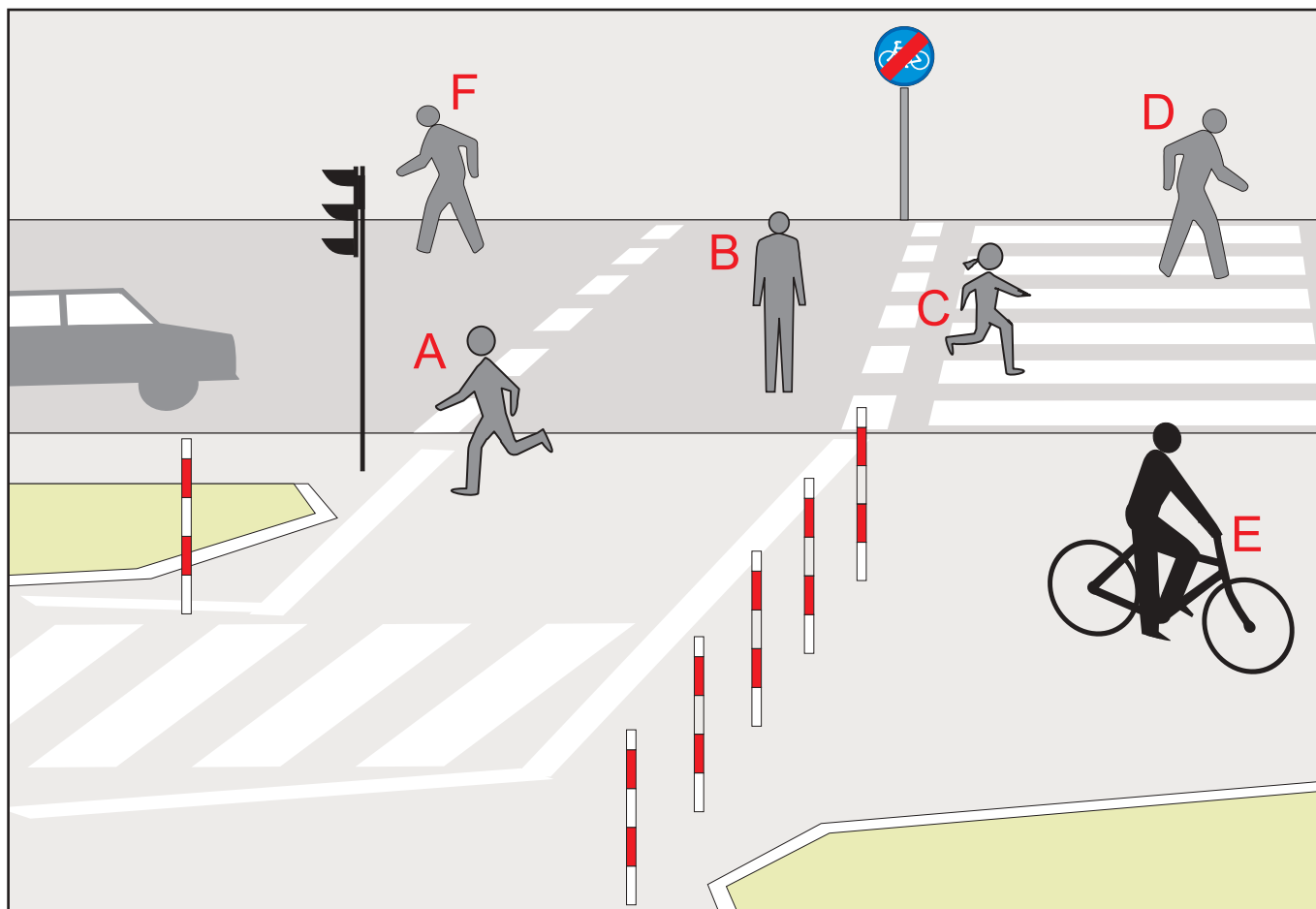
Jeżeli przejście dla pieszych wyznaczone jest na drodze dwujezdniowej, przejście na każdej jezdni uważa się za przejście odrębne. Podobnie na przejściach dla pieszych w miejscu, w którym ruch pojazdów jest rozdzielony wysepką lub za pomocą innych urządzeń na jezdni, przejście każdej jezdni uważa się za osobne przejście.

Przejście oznaczone z sygnalizacją.

Jeżeli przejście dla pieszych (oznaczone P-10) wyposażone jest w sygnalizację świetlną, to po otrzymaniu sygnału zielonego piesi równym krokiem przechodzą przez jezdnię, gdy światło zielone pulsuje, oznacza to, że zaraz pojawi się światło czerwone i należy szybko opuścić przejście oraz, gdy świeci się sygnał czerwony, nie wolno na nie wchodzić. Sygnał świetlny jest często wyposażony w sygnał dźwiękowy dla osób niedowidzących i niewidomych.

Ćwiczenie 3

Oceń zachowanie pieszych i rowerzystów na przedstawionej na rysunku sytuacji; odpowiedzi uzasadnij.

Uczestnik ruchu drogowego	Czy jego zachowanie jest zgodne z przepisami ruchu drogowego? Tak – Nie	Uzasadnienie odpowiedzi
A		
B		
C		
D		
E		
F		